

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Факультет фізичного виховання і спорту
Кафедра спортивно-педагогічних дисциплін

Проректор

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОЛІМПІЙСЬКИЙ І ПРОФЕСІЙНИЙ СПОРТ

Освітня програма Фізична культура і спорт
другого (магістерського) рівня
Спеціалізація (за наявності)
Спеціальність 017 Фізична культура і спорт
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Івано-Франківськ – 2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни
ОЛІМПІЙСЬКИЙ І ПРОФЕСІЙНИЙ СПОРТ

для студентів спеціальності 017 – Фізична культура і спорт

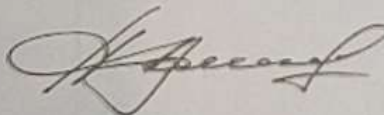
Розробник:

П'ятничук Д.В., доцент кафедри спортивно-педагогічних дисциплін, кандидат наук з фізичного виховання і спорту.

Робоча програма затверджена на засіданні
кафедри спортивно-педагогічних дисциплін

Протокол від " 30 " серпня 2021 р. № 1

Завідувач кафедри

А.В. Синиця

" 30 " 08 2021 р.

Схвалено науково - методичною радою
факультету фізичного виховання і спорту

Протокол від " 06 " вересня 2021 р. № 1

Голова

Е.Й.Лапковський

" 06 " вересня 2021 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3,0	Галузь знань 01 освіта (шифр і назва)	Цикл професійної та практичної підготовки Нормативна	
	спеціальності 017 (Фізична культура і спорт)		
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування):	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1	1
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		2	2
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4 1 семестр – 30/60,	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	2с.-12 год.	2с.-4 год.
		Практичні,	
		2с.-22 год.	2с.-6 год.
		Самостійна робота	
		2с.-56 год.	2с.-80 год.
		Індивідуальні завдання: год.	
		Вид контролю: 2 сем.-екзамен	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 62 % до 38 %;
для заочної форми навчання – 24 % до 76 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Олімпійський і професійний спорт» є вивчення історії і розвитку олімпійського руху, його ідеалів і принципів, місця в системі явищ, сучасного громадського життя, організаційно-правових і економічних основ олімпійського спорту, розуміння його гуманістичної та соціальної значущості, надання майбутнім спеціалістам необхідних знань, умінь і навичок в сфері олімпійського та професійного спорту для їх застосування в подальшій професійній діяльності.

Завдання :

формування знань у галузі олімпійського та професійного спорту;

формування організаційних здібностей до проведення занять з олімпійського та професійного спорту;

вивчення міжнародного, олімпійського та професійного спорту на різних етапах розвитку;

знання основних положень і особливостей олімпійського та професійного спорту необхідним спеціалістам найрізноманітніших сфер діяльності, в найпершу чергу, майбутнім фахівцям з фізичної культури і спорту;

навчити застосовувати одержані теоретичні знання для викладання фундаментальних положень щодо розвитку і функціонування олімпійського та професійного спорту.

Програмні компетентності:

Інтегральна компетентність:.

Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК1. Здатність до критичного осмислення проблем у сфері фізичної культури і

спорту, оригінального мислення та проведення досліджень.

СК7. Здатність планувати, організовувати та здійснювати самостійні наукові дослідження з проблем фізичної культури і спорту.

СК9. Усвідомлювати принципи професійної та академічної етики і необхідність їх дотримання.

СК10. Здатність здійснювати захист прав інтелектуальної власності та комерціалізувати результати досліджень та інноваційної діяльності у сфері фізичної культури і спорту.

Програмні результати навчання:

1. Аналізувати особливості, протиріччя та перспективи розвитку сучасної сфери фізичної культури і спорту, критично осмислювати проблеми у галузі та на межі галузей знань.

8. Організовувати ефективну роботу колективу, спрямовану на досягнення визначених цілей з урахуванням економічних, правових та етичних аспектів.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Олімпійський спорт як вид соціальної практики

Тема 1. Історичні і організаційні основи олімпійського спорту

Предмет навчальної дисципліни “Олімпійський і професійний спорт”. Професійний спорт як складова сучасного спортивного руху. Специфічні функції дисципліни “Олімпійський і професійний спорт” як системи знань, а також сукупності предметів і явищ: описова, пояснювальна, прогностична, практична, методологічна і систематизуюча. Структурні елементи “Олімпійського і професійного спорту” як наукової і навчальної дисципліни. Завдання і зміст програмних вимог та структура предмету “Олімпійський і професійний спорт”. Основні терміни.

Тема 2. Міжнародна олімпійська система: принципи, структура, діяльність.

Сучасний олімпізм і його основні принципи. Діяльність МОК, мета, завдання, принципи комплектування, кількісний склад, структура, керівні органи. Сесії МОК. Міжнародні спортивні федерації. Національні олімпійські комітети та їх роль у зміцненні Міжнародного олімпійського руху. Учасники олімпійських ігор. Допуск спортсменів до них. Регіональні і континентальні ігри як складова частина міжнародного олімпійського руху. Практика їх проведення. Характеристика Азіатських, Африканських і Панамериканських і інших ігор. Олімпійська хартія, міжнародна олімпійська академія, Олімпійський музей підготовки спортсменів України до Ігор Олімпіад та Зимових Олімпійських ігор.

Тема 3. Організація, проведення і програма олімпійських ігор.

Терміни проведення та тривалість ігор Олімпіад і Зимових Олімпійських ігор. Місце проведення Олімпійських ігор. Вибір міста, організатора Олімпійських ігор. Вимоги до міс-кандидатів на проведення Олімпійських ігор. Підготовка та проведення Олімпійських ігор. Взаємодія МОК, НОК, МСФ і ОКОІ як передумова успішного проведення Олімпійських ігор. Програми сучасних Олімпійських ігор. Критерії МОК для включення виду спорту і окремих дисциплін до програми Олімпійських ігор. Види спорту, що представлені в програмах Ігор Олімпіад і зимових Олімпійських ігор. Участь жінок в Олімпійських іграх. Перспективи подальшого вдосконалення програм Олімпійських ігор.

Тема 4. Професійний спорт як соціальне явище

Сутність професійного спорту як соціального явища. Загальні функції професійного спорту. Специфічні функції професійного спорту. Роль засобів масової інформації у формуванні та розвитку професійного спорту.

Тема 5. Економічні засади розвитку професійного спорту

Формування та розвиток ігрових командних видів професійного спорту (бейсбол, американський футболу, баскетболу, хокею). Формування та розвиток індивідуальних та індивідуально-командних видів спорту. Специфіка бізнесу у професійному спорті. Джерела прибутків професійного спорту. Статті видатків у професійному спорті.

Тема 6. Система змагань у професійних видах спорту

Чинники економічної ефективності системи змагань у ПС. Система змагань Головної бейсбольної ліги. Система змагань Національної хокейної ліги. Система змагань Національної футбольної ліги. Системи змагань в інших видах спорту. Система змагань у тенісі. Система змагань у велосипедному спорті. Система змагань в автоспорті Система змагань в легкій атлетиці.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	с	лаб	с.р.		л	п	с	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Історичні і організаційні основи олімпійського спорту	14	2	2			10	14	1	1			12
Тема 2. Міжнародна олімпійська система: принципи, структура, діяльність	14	2	4			8	14		1			13
Тема 3. Організація, проведення і програма олімпійських ігор.	16	2	4			10	16	1	1			14
Тема 4. Професійний спорт як соціальне явище	16	2	4			10	16	1	1			14
Тема 5. Економічні засади розвитку професійного спорту	14	2	4			8	14		1			13
Тема 6. Система змагань у професійних видах спорту	16	2	4			10	16	1	1			14
Усього годин:	90	12	22	-	-	56	90	4	6	-	-	80

5. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Історичні і організаційні основи олімпійського спорту	2	1
2	Тема 2. Міжнародна олімпійська система: принципи, структура, діяльність	4	1
3	Тема 3. Організація, проведення і програма олімпійських ігор.	4	1
4	Тема 4. Професійний спорт як соціальне явище	4	1
5	Тема 5. Економічні засади розвитку професійного спорту	4	1
6	Тема 6. Система змагань у професійних видах спорту	4	1
	Разом	22	6

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Історичні і організаційні основи олімпійського спорту	10	12
2	Тема 2. Міжнародна олімпійська система: принципи, структура, діяльність	8	13
3	Тема 3. Організація, проведення і програма олімпійських ігор.	10	14
4	Тема 4. Професійний спорт як соціальне явище	10	14
5	Тема 5. Економічні засади розвитку професійного спорту	8	13
6	Тема 6. Система змагань у професійних видах спорту	10	14
	Разом	56	80

7. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.

A.

- словесні методи - розповідь-пояснення, бесіда, лекція;
- наочні методи - ілюстрація, демонстрація;
- практичні методи: досліди, вправи, лабораторні та практичні роботи, реферати;

B. Індуктивні та дедуктивні.

C. Репродуктивні та точні, проблемно-пошукові.

- Д. Навчальна робота під керівництвом викладача - самостійна аудиторна робота: вирішення ситуаційних задач, самостійні письмові роботи.
- Е. Самостійна робота поза контролем викладача - самостійна робота вдома: домашні завдання - усні та письмові.

II.

А. Методи стимулювання інтересу до навчання:

- створення ситуації інтересу при викладанні того чи іншого матеріалу: використання рольових ігор, перегляд навчальних телепередач, кінофільмів.
- навчальні дискусії;
- аналіз практичних та клінічних ситуацій;

Б. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- роз'яснення мети навчального предмету
- вимоги до вивчення предмета , дисциплінарні, організаційно-педагогічні).
- заохочення та покарання в навчанні: оцінка студентів за успіхи, усне схвалення (чи осуд викладача).

III. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.

IV. Бінарні, інтегровані, універсальні методи.

8. Методи контролю

1. Усне опитування;
2. Тестування;
3. Письмовий контроль;
4. Екзамен.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль 1				
Навчальна (аудиторна робота)				
Змістовий модуль 1				
Робота на парах	Оцінка за самостійну роботу	Оцінка за знання термінології	Екзамен	Разом
40	5	5	50	100

Оцінювання відповідей студентів на практичних і семінарських заняттях відбувається за 100 бальною шкалою.

По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок у 100-бальній шкалі множиться на ваговий коефіцієнт 0,4, відповідно – максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 40 балів. Оцінювання за екзамен відбувається у 100-бальній шкалі, отримана оцінка сходиться на ваговий коефіцієнт 0,5.

Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на парах (максимально – 40 балів), отриманих балів за самостійну роботу (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,05, відповідно максимальний бал за самостійну роботу може скласти 5 балів), оцінки за знання термінології (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,05, відповідно максимальний бал може скласти 5 балів) і оцінки, отриманої за екзамен (максимальний бал – 50 балів), що в сумі максимально може скласти 100 балів. Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

90-100 балів – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.

70-89 балів – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує

знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.

50-69 балів – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.

Менше 50 балів – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. Навчальна програма освітньої компоненти
2. Робоча програма освітньої компоненти
3. Плани, конспекти лекцій
4. Методичні матеріали для практичних (семінарських) занять
5. Методичні матеріали для самостійної роботи
6. Завдання для підсумкового контролю

11. Рекомендована література

1. Енциклопедія Олімпійського спорту України [Текст] / за ред. В. М. Платонова. – К. : Олімпійська література, 2005. – 464с.
2. Энциклопедия Олимпийского спорта : в 5 т. / под общ. ред. В. Н. Платонова. – К.: Олимпийская литература, 2004.– 350с.
3. Линець М. М. Тексти лекцій з дисципліни «Професійний спорт» (для студентів ІV курсу напряму «Фізичне виховання») [Текст] / М. М. Линець; Львівський державний університет фізичної культури.– Л. : ЛДУФК, 2007.
4. Олимпийский спорт: в 2 т. / В. Н. Платонов, М. М. Булатова, С. Н. Бубка [и др.]; под общ. ред. В. Н. Платонова. – Т. 1. – К. : Олимп. л-ра, 2009. – 736 с.
5. Олимпийский спорт: в 2 т. / В. Н. Платонов, М. М. Булатова, С. Н. Бубка [и др.]; под общ. ред. В. Н. Платонова. – Т. 2. – К. : Олимп. л-ра, 2009. – 696 с.
6. Платонов В. Н. Олимпийский спорт: учебник (в 2 кн.) / В.Н.Платонов, С. И. Гуськов.– К. : Олимпийская литература, 1994. – 496 с.
7. Платонов В. М., Профессиональный спорт / Платонов В. М., Гуськов С. И., Юшко Б. Н., Лынец М. М. - К. : Олимпийская литература, 2000. - 487 с.

Допоміжна

1. Гуськов С. И. Профессиональный спорт и международное спортивное движение / Гуськов С. И. // Теория и практика физической культуры. – 1991.–№ 8. – С. 56-59.
2. Гуськов С. И. Экономика профессионального хоккея / Гуськов С.И. // Хоккей : Сб. статей. – М. : ФиС. – 1988. – С. 107-110.
3. Заседа І.І. Олімпійці / Заседа І.І. – К. : Молодь, 1975. – 224 с.
4. Линець М. М. Формування правових засад професійного спорту в Європі / Линець М. М. // Матеріали ІV Всеукраїнської науково-практичної конференції “Роль фізичної культури в здоровому способі життя”.–Львів, 1999.–С. 63-64.
5. Суник О. Б. Від Олімпії до Москви / Суник О. Б. - К. : Здоров'я, 1980. –200 с.
6. Хавин Б. Н. Все об олимпийских играх / Хавин Б. Н. - М. : ФиС, 1979.–607 с.
7. Шанин Ю. В. Герой античних стадіонів / Шанин Ю. В. - М. : ФиС, 1979.– 141 с.
8. Булатова М. М. Енциклопедія олімпійського спорту в запитаннях і відповідях / М. М. Булатова. – К. : Олімпійська література, 2009. – 400 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Мультимедійне забезпечення лекцій, демонстрація відеороликів з Ігор Олімпіад
2. <http://www.noc-ukr.org/>
3. <http://www.olympic.org/>

4. www.nba.com
5. www.nhl.com
6. www.nfl.com
7. www.wtatennis.com
8. www.ftu.org.ua
9. <http://www.olimparena.org/>
10. www.vespo.com.ua

11. **Термінологічний словник**

12. **Олімпізм** – філософія життя, яка об'єднує у єдине, збалансоване ціле гідність тіла і духу, концепція виховання гармонійно розвиненої людини засобами спорту, розповсюдження гуманістичних ідей в житті суспільства, розвиток співробітництва, взаєморозуміння і взаємодопомоги.

13. **Олімпійський рух** – спираючись на концепцію олімпізму є найкрупнішим соціальним рухом сучасної епохи, який охоплює світове суспільство в дусі взаємного визнання і співпраці без дискримінації за расовими, національними, політичними і економічними ознаками.

14. **Олімпійський спорт** – міжнародний, багатофункціональний спортивний рух, спрямований на пропаганду загальнолюдських, гуманістичних цінностей у відповідності з концепцією олімпізму; найважливіша складова міжнародного спортивного руху, який є невід'ємною частиною сучасного суспільного життя і міжнародних відносин.

15. **Олімпійські ігри** – змагання між спортсменами з індивідуальних та командних видів спорту, визнаних МОК в якості олімпійських. ОІ складаються з Ігор Олімпіади в зимових ОІ, кожні з котрих проводяться один раз на чотири роки.

16. **Ігри Олімпіади** – найкрупніші всесвітні комплексні змагання, які проводяться з 1896 року у відповідності з Олімпійською хартією. Організуються олімпійським містом і НОК країни під загальним керівництвом МОК.

17. **Зимові Олімпійські ігри** – комплексні змагання з зимових видів спорту, які проводяться МОК кожні чотири роки. Регулярне проведення самостійних ЗОІ ведеться з 1924 року (Шамоні, Франція). Термін Олімпіада у зв'язку з зимовими олімпійськими іграми не застосовується.

18. **Олімпіада** – чотирирічний період, який починається з Ігор Олімпіади і завершується з відкриттям Ігор наступної Олімпіади. Такий підхід запозичений у стародавніх греків, тому не можна ототожнювати термін "Олімпіада" і "Олімпійські ігри".

19. **Олімпійська символіка** – комплекс атрибутів олімпійського руху. Основними з них є загальний олімпійський символ і олімпійський девіз, які складають олімпійську емблему і олімпійський прапор. Ця символіка є власністю МОК і не може бути використана без його дозволу в рекламних або комерційних цілях.

20. **Олімпійський символ** – п'ять переплетених кілець (голубе, чорне, червоне – у верхньому ряду, жовте і зелене – у нижньому), які символізують об'єднання в олімпійському русі п'ять континентів. Символ запропонований П. Кубертеном і затверджений МОК у 1913 році.

21. **Олімпійський прапор** – біле полотнище з олімпійським символом у центрі. Затверджений МОК у 1913 році за пропозицією П. де Кубертена. З 1920 року олімпійський прапор вивішується на всіх олімпійських змаганнях.

22. **Олімпійський девіз** – "Швидше, вище, сильніше", запропонований другом П. Де Кубертена П. Дідоном і затверджений МОК у 1913 році, а у 1929 році став складовою частиною олімпійської емблеми.

23. **Олімпійська емблема** – офіційна олімпійська емблема, яка складається з олімпійського символу і олімпійського девізу (з 1920 р.).

24. **Олімпійський плакат** – форма наочної агітації, пропаганди спорту і популяризації ОІ. Використовується також для інформації про олімпійське місто,

країну. Випускаються також плакати – афіші про змагання з окремих видів спорту олімпійської програми.

25. **Олімпійський гімн** – гімн, затверджений МОК у 1958 році, ноти (партитура) якого зберігаються у штаб-квартирі МОК.

26. **Олімпійські нагороди** – медалі, дипломи, призи, які затверджуються і присуджуються МОКом. Медалями нагороджуються призери, дипломами – усі призери, а також спортсмени, які посіли 4-6 місця. До нагород, які присуджуються МОК за особливі заслуги у розвитку Олімпійського руху, відносяться Олімпійський кубок і Олімпійський орден.

27. Друга група термінів пов'язана з міжнародною олімпійською системою, її принципами, структурою і функціонуванням.

28. **Олімпійська хартія** – правила і офіційні роз'яснення МОК, у яких викладені основоположні принципи розвитку олімпійського руху і проведення ОІ. Останній варіант ОХ був прийнятий 96 сесією МОК у 1990 році.

29. **Міжнародний олімпійський комітет (МОК)** – найвищий керівний орган олімпійського руху сучасності.

30. **Міжнародні спортивні об'єднання** – всесвітні і регіональні неурядові міжнародні організації.

31. **Національний олімпійський комітет (НОК)** – керівний орган олімпійського руху в країні.

32. **Міжнародна олімпійська Академія** – спеціальна установа, яка діє під сприянням МОК і фінансується НОК Греції. Основне завдання – вивчення теорії і практики підготовки спортсменів, фізичного виховання, пропаганда олімпійського руху та ін.

33. **Олімпійська солідарність** – програма МОК з надання допомоги національним комітетам у розвитку олімпійського руху. Програма передбачає пропаганду олімпійських ідей, допомогу в організації підготовки й участі національних команд у змаганнях, розширення контактів між НОК, організація курсів і семінарів, допомога спеціалістами і тренерами.

34. **Олімпійське визнання** – визнання МОКом НОКів окремих країн, яке дозволяє цим країнам відправляти національні команди на ОІ, а також МСФ, окремих видів спорту – олімпійськими, що забезпечує їх включення у програму ОІ.

35. Третя група термінів охоплює систему знань, пов'язаних з проведенням ОІ, їх програмою, визнанням переможців.

36. **Олімпійське місто** – місто, обране МОК для проведення Ігор. Рішення про обрання приймається не менше ніж за 6 років до проведення Ігор.

37. **Організаційний комітет ОІ** – громадський виконавчий орган з юридичним статусом, створений для матеріально-технічного забезпечення проведення ОІ і який приймає на себе відповідальність за обов'язки олімпійського міста.

38. **Олімпійський стадіон** – головний стадіон ОІ, де проводяться церемонії відкриття і закриття, а також змагання з найбільш популярних видів спорту (л/а, футбол).

39. **Олімпійське селище** – комплекс жилих будов, в яких розміщуються учасники ОІ, а також всі допоміжні приміщення (столові, культурний центр, магазини, тренувальні спортивні споруди та ін.).

40. **Національна олімпійська команда** – делегація НОК, яка приймає участь в ОІ. Формується НОКом з подання національних спортивних федерацій з видів спорту та інших організацій. У склад команди входять спортсмени, тренери, офіційні представники, технічний й обслуговуючий персонал.
41. **Олімпійський церемоніал** – Олімпійською хартією передбачені три основні урочисті церемонії ОІ: відкриття, нагородження переможців, закриття.
42. **Олімпійська клятва** – урочистий ритуал на церемонії відкриття ОІ. Відповідно Олімпійської хартії клятву виголошує один з видатних спортсменів країни, в якій проводяться ОІ.
43. **Олімпійський вогонь** – один із ритуалів на урочистій церемонії відкриття Ігор. Вперше олімпійський вогонь був запалений на Іграх Олімпіади 1928 р. Вічний вогонь, запалений в Греції за допомогою збільшеного скла, вперше був доставлений естафетою факелоносців для відкриття Ігор в Берліні. З тих пір факельна хода стала найважливішим елементом олімпійської церемонії.
44. **Програма олімпійських ігор** – комплекс видів спорту і спортивних дисциплін, з яких проводяться змагання на ОІ. Програму ОІ, в яку входять тільки О. Види спорту, встановлює МОК.
45. **Олімпійські види спорту** – визнані МОКом види спорту, з яких можуть проводитись змагання на ОІ. Олімпійський вид спорту повинен мати міжнародне визнання, ґрунтуватися на високих вимогах до фізичних можливостей людини.
46. **Спортивна дисципліна** – відгалуження олімпійського виду спорту, яка включає в себе один або декілька видів змагань. Критерії для включення дисциплін аналогічні для включення олімпійських видів спорту.
47. **Вид змагань** – змагання в рамках олімпійського виду спорту або однієї з його дисциплін, яке приводить до розподілення місць серед його учасників і закінчується врученням медалей і дипломів.
48. **Система олімпійських змагань** – система відбору учасників ОІ і виявлення переможців. У залежності від специфіки видів спорту, МСФ обирає систему проведення змагань: олімпійську або кубкову (з вибуванням), колову, змішану. З метою обмеження числа учасників в деяких видах спорту, МСФ встановлює кваліфікаційні нормативи, які повинні виконати всі учасники напередодні ОІ.
49. **Олімпійський чемпіон** – спортсмен або команда, які здобули золоту медаль на Іграх Олімпіади або зимових ОІ.
50. **Олімпійський рекорд** – найвище досягнення, яке установлюють окремі спортсмени або команди в олімпійських видах спорту. Реєструється у відповідності з офіційними правилами відповідних МСФ з видів спорту.
51. **Неофіційний командний залік** – система визначення результатів виступу національних команд на ОІ, яка прийнята більшістю НОКів, але не визнана МОК в якості офіційної. МОК додержується позиції, згідно якої Ігри є змаганням між спортсменами, а не між країнами.
52. **Медичний кодекс** – розділ Олімпійської хартії, який містить в собі положення про медичний контроль.
53. **Медичний контроль** – процедура обстеження спортсменів, яка включає застосування учасниками змагань заборонених стимулюючих засобів (антидопінговий контроль) і участь в змаганнях жінок – осіб з ознаками двостатевості.

Тести

1. Кому належить ідея відродження Олімпійських ігор Стародавньої Греції?

1. Баттісту Пальнесу
2. Дону Бернару де Монфокону
3. П'єру де Кубертену
4. Деметріусу Вікеласу

2. Ким за фахом був П'єр де Кубертен?

1. кухар
2. педагог, історик
3. художник
4. мореплавець

3. В якому році було прийнято рішення про проведення перших Олімпійських ігор сучасності?

1. 16 червня 1893 року
2. 16 червня 1896 року
3. 16 червня 1894 року
4. 16 червня 1895 року

4. В якому році відбулися перші Олімпійські ігри сучасності?

1. у 1900 році
2. у 2006 році
3. у 1896 році
4. у 1924 році

5. В якому місті були проведені перші Олімпійські ігри сучасності?

1. у Києві
2. у Парижі
3. в Афінах
4. в Олімпії

6. Хто сьогодні очолює Міжнародний олімпійський комітет?

1. Сергій Бубка
2. П'єр де Кубертен
3. Жак Рогге
4. Томас Бах

7. Як називається основний документ олімпійського руху?

1. олімпійська Конституція
2. олімпійська Хартія
3. олімпійський Універсал
4. олімпійська Декларація

8. Назвіть першого олімпійського чемпіона?

1. Джонні Вейсмюллер
2. Джеймс Коннолі
3. Іван Піддубний
4. Шарлота Купер

9. В якій дисципліні легкої атлетики Джеймс Коннолі завоював золоту медаль?

1. плавання
2. важка атлетика
3. потрійний стрибок
4. фехтування

10. На перших Олімпійських іграх проводилися також і конкурси мистецтва. У якому конкурсі переміг П'єр де Кубертен у 1912 році на X Олімпійських іграх (Стокгольм, Швеція)?

1. література
2. танець
3. їзда верхи
4. журналістика

11. Як часто проводяться Олімпійські ігри сучасності?

1. щороку
2. щоліта
3. раз на два роки
4. раз на чотири роки

12. Коли і де були проведені останні літні Олімпійські ігри?

1. у 2020 році Токіо
2. у 2004 році в Сіднеї
3. у 2008 році в Пекіні
4. у 2004 році в Афінах

13. В якому місті відбудуться наступні літні Олімпійські ігри?

1. Париж
2. у Ріо-де-Жанейро
3. у Нью-Йорку
4. у Берліні

14. В якому році відбудуться наступні літні Олімпійські ігри?

1. у 2016 році
2. у 2024 році
3. у 2012 році
4. у 2015 році

15. В якому році були проведені перші зимові Олімпійські ігри?

1. у 1900 році
2. у 1896 році
3. у 1924 році
4. у 1956 році

16. В якому місті були проведені перші зимові Олімпійські ігри?

1. Гельсінкі, Фінляндія
2. Ужгород, Україна
3. Шамоні, Франція
4. Сідней, Австралія

17. Де і коли відбулися останні зимові Олімпійські ігри?

1. У 2010 році у Ванкувері, Канада
2. у 2016 році в Туріні, Італія
3. у 2014 році в Славську, Україна
4. у 2018 Пхьончхан, Південна Корея

18. В якому році відбудуться наступні зимові Олімпійські ігри?

1. у 2022 році
2. у 2021 році
3. у 2024 році
4. у 2023 році

19. В якому місті відбудуться наступні зимові Олімпійські ігри?

1. у м. Сочі, Росія
2. у м., Польща
3. у м. КатовіцеСаарбрюккен, Німеччина
4. у м. Ванкувер, Канада

20. В якій грі використовується найлегший м'яч?

1. теніс
2. водне поло
3. настільний теніс
4. хокей на траві

21. Спортсменів якого виду спорту називають “літаючими лижниками”?

1. парашутного
2. стрибків з трампліна
3. фристайлу
4. біатлону

22. У яких олімпійських видах спорту змагаються тільки жінки?

1. художня гімнастика, синхронне плавання

2. спортивна гімнастика, фігурне катання
3. бадмінтон, водне поло
4. кінний спорт

23. Назвіть види спортивного плавання?

1. на боці, батерфляй, на спині, брас
2. брас, батерфляй, ногами вперед, вільний стиль
3. вільний стиль, брас, на боці
4. вільний стиль, на спині, брас, батерфляй

24. Назвіть види зброї, якими проводяться змагання з фехтування?

1. меч; рапіра; шпага
2. шабля; кинджал; кортик
3. мачете; ятаган; рапіра
4. рапіра; шабля; шпага

25. Що є символом Олімпійських ігор?

1. Зевс Олімпійський
2. богиня перемоги Ніка
3. п'ять переплєтених між собою кілець
4. атлет зі смолоскипом

26. Що символізують олімпійські кільця?

1. взаєморозуміння між атлетами
2. єдність п'яти континентів
3. мир під час Ігор
4. рівність між чоловіками і жінками

27. В якому порядку обов'язково повинні бути розташовані олімпійські кільця?

1. синє, чорне, жовте – у верхній частині, зелене, червоне – у нижній
2. червоне, зелене, синє – у верхній частині, жовте, чорне – у нижній
3. синє, чорне, червоне – у верхній частині, жовте, зелене – у нижній
4. зелене, жовте, синє – у верхній частині, чорне, червоне – у нижній

28. Який колір олімпійського кільця символізує Європу?

1. синій
2. червоний
3. зелений
4. жовтий

29. Якого кольору прапор Олімпійських ігор?

1. білого з зображенням олімпійського гасла
2. жовтого з зображенням олімпійського символу
3. синього, чорного, червоного, жовтого зеленого з зображенням олімпійського гасла
4. білого з зображенням олімпійського символу

30. Назвіть гасло Олімпійських ігор?

1. Краще! Спритніше! Сильніше!
2. Дальше! Вище! Швидше!
3. Швидше! Вище! Сильніше! Разом!
4. Хоробріше! Мужніше! Піднесено!

31. Ким вперше була сказана фраза “Швидше! Вище! Сильніше!”

1. П'єром де Кубертенем
2. Анрі Мартіном Дідоном
3. Іваном Франко
4. Доном Бернаром де Монфоконом

32. Чим нагороджують олімпійського переможця на п'єдесталі?

1. лавровим вінком
2. амфорою
3. медаллю
4. кубком

33. Яка церемонія передує проведення Олімпійських ігор?

1. організаційна нарада
2. олімпійська естафета вогню
3. олімпійські збори
4. з'їзд спортсменів

34. Назвіть першу олімпійську чемпіонку незалежної України?

1. Яна Клочкова, плавання
2. Катерина Серебрянська, художня гімнастика
3. Оксана Баюл, фігурне ковзання
4. Лілія Подкопаєва, спортивна гімнастика

35. У якому виді спорту Оксана Баюл завоювала першу золоту медаль для незалежної України?

1. біатлон
2. хокей на траві
3. фігурне катання
4. легка атлетика

36. Хто є володарем найбільшої в історії спорту колекції олімпійських нагород і з якого виду спорту?

1. Пааво Нурмі, легка атлетика
2. Леонід Жаботинський, важка атлетика
3. Лариса Латиніна, спортивна гімнастика
4. Володимир Голубничий, легка атлетика

37. Прізвище якого українського спортсмена внесено до Книги рекордів Гіннеса?

1. Сергій Бубка
2. Борис Шахлін
3. Віктор Чукарін
4. Олексій Баркалов

38. Скільки років становить одна каденція президента Міжнародного олімпійського комітету?

1. 2 роки.
2. 7 років.
3. 4 роки
4. 8 років.

39. Скільки разів може бути переобраним президент МОК?

1. 2.
2. На довічний термін.
3. 3.
4. Необмежено до досягнення ним вікового цензу.

40. Де мешкають спортсмени під час проведення Олімпійських ігор?

1. В олімпійському таборі.
2. В Олімпійському селищі.
3. В олімпійських мотелях.
4. В олімпійському готелі.